

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 26.10.1966, sp. zn. 6 Cz 29/66, ECLI:CZ:NS:1966:6.CZ.29.1966.1

Číslo: 33/1967

Právní věta: Při změně rozsudku podle § 163 odst. 1 o. s. ř. nemůže soud již přezkoumávat správnost původního rozsudku, nýbrž musí se jen zabývat otázkou, zda se podstatně změnilы okolnosti, které jsou rozhodující pro výši a další trvání již přisouzených opětuujících se splátek a jak se tato změna projeví při nové úpravě rozsahu nároku na náhradu za ztrátu na budoucím výdělku. Vyhovuje-li soud návrhu na změnu rozsudku podle § 163 odst. 1 o. s. ř., musí ve výroku rozsudku vyjádřit, že jde o změnu původního rozhodnutí, aby nedošlo k tomu, že by existovaly dva tituly pro výkon rozhodnutí. Je tedy třeba ve výroku rozsudku vyjádřit, že povinnost stanovená původním rozhodnutím se mění nebo zrušuje.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 26.10.1966

Spisová značka: 6 Cz 29/66

Číslo rozhodnutí: 33

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 163

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 33/1967 sb. rozh.

Při změně rozsudku podle § 163 odst. 1 o. s. ř. nemůže soud již přezkoumávat správnost původního rozsudku, nýbrž musí se jen zabývat otázkou, zda se podstatně změnilы okolnosti, které jsou rozhodující pro výši a další trvání již přisouzených opětuujících se splátek a jak se tato změna projeví při nové úpravě rozsahu nároku na náhradu za ztrátu na budoucím výdělku.

Vyhovuje-li soud návrhu na změnu rozsudku podle § 163 odst. 1 o. s. ř., musí ve výroku rozsudku vyjádřit, že jde o změnu původního rozhodnutí, aby nedošlo k tomu, že by existovaly dva tituly pro výkon rozhodnutí. Je tedy třeba ve výroku rozsudku vyjádřit, že povinnost stanovená původním rozhodnutím se mění nebo zrušuje.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. října 1966, [6 Cz 29/66.](#))

Žalobce nastoupil dne 13. 8. 1955 u žalovaného podniku v rámci organizovaného náboru na jednoroční brigádu jako horník. Dne 28. 2. 1956 utrpěl pracovní úraz, který přivodil jeho plnou invaliditu. Rozsudkem lidového soudu civilního v Ostravě bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci náhradu za bolestné, za zohyždění a ušlý výdělek za dobu do 31. 5. 1957. Dále bylo žalovanému uloženo platit žalobci od 1. 6. 1957 částku Kčs 208,50 měsíčně z titulu náhrady budoucně ucházejícího výdělku. Tato renta představovala rozdíl mezi invalidním důchodem v částce Kčs 1221,- měsíčně a výdělkem, kterého žalobce dosahoval před nastoupením jednoroční brigády jako úředník ONV v S. ve výši Kčs 1429,50 měsíčně.

Invalidní důchod byl žalobci dnem 16. 2. 1964 odňat a od tohoto dne mu byl přiznán částečný invalidní důchod v částce Kčs 846,- měsíčně.

Žalobce se domáhal zaplacení částky Kčs 78 688,-. Podle tvrzení žaloby je žalovaný povinen mu zaplatit za dobu od 1. 6. 1957 do 31. 1. 1962 doplatek do původního výdělku Kčs 2381,-, za dobu od 1. 2. 1962 doplatek do původního výdělku Kčs 2200,- a od 1. 9. 1964 nadále další částku Kčs 127,-.

Okresní soud v Ostravě vyhověl žalobě potud, že uložil žalovanému zaplatit žalobci částku Kčs. 2025,- s přísl., jinak žalobu zamítl. Za důvodný uznal pouze nárok na doplatek rozdílu mezi původním výdělkem Kčs 1429,50 na straně jedné a součtem částečného invalidního důchodu Kčs 846,- a renty Kčs 208,50 na straně druhé, a to za dobu od 19. 3. 1964 do 1. 9. 1964, kdy žalobce nastoupil do nového pracovního poměru, kde docíloval průměrného měsíčního výdělku Kčs 1018,-, takže mu již nic neucházelo. Pokud jde o zbytek uplatněného nároku, soud žalobu zamítl, když dospěl k závěru, že jde o věc již rozhodnutou.

Krajský soud v Ostravě změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že řízení zastavil co do částky Kčs 72 881,- a žalovanému uložil zaplatit žalobci částku Kčs 7893,- a platit mu dále měsíčně, počínajíc dnem 1. 5. 1965, částku Kčs 127,50. Krajský soud dospěl k závěru, že uplatněný nárok nutno posuzovat podle zákona č. 30/1965 Sb. se zřetelem k ustanovení § 28 odst. 1 třetí věta citovaného zákona. Přitom nutno co do podmínky odpovědnosti žalovaného podniku posuzovat věc podle ustanovení občanského zákoníka, přičemž tato odpovědnost již byla pravomocně zjištěna mezitímním rozsudkem lidového soudu civilního v Ostravě ze dne 30. 12. 1958. Pokud však jde o rozsah uplatněného nároku, nutno jej posuzovat podle zákona č. 30/1965 Sb., protože jde o nárok na náhradu za ztrátu na výdělkem, o němž je rozhodováno za účinnosti zákona č. 30/1965 Sb., takže jsou splněny podmínky § 28 odst. 1 třetí věta citovaného zákona. Při této právní úvaze pak krajský soud dospěl k závěru, že nutno i skutkově znovu posoudit rozsah nároku žalobce. Podle toho pak nelze za původní výdělek pokládat výdělek, kterého žalobce dosahoval jako pracovník ONV v S. v částce Kčs 1429,50, nýbrž průměrný výdělek, kterého dosahoval v pracovním poměru u žalovaného podniku při zachování horní hranice Kčs 2200,-. Podle toho pak přiznal žalobci za dobu od 1. 3. 1964 do 31. 8. 1964 po Kčs 1145,50 měsíčně, tj. 2200,- (846,- + 208,50), za dobu od 1. 9. 1964 částku Kčs 127,50 měsíčně, tj. 2200,- (846,- + 208,50 + 1018,-). Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že rozsudkem krajského soudu v Ostravě byl porušen zákon a toto rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Podle § 28 odst. 1 třetí věta zák. č. 30/1965 Sb. se nároky pracovníků na náhradu za ztrátu na výdělkem a nároky pozůstalých na úslou výživu, o nichž bude rozhodováno počínajíc dnem účinnosti tohoto zákona, tj. dnem 1. 5. 1965, posuzují podle tohoto zákona. Slova „nároky, o nichž bude rozhodováno“ nutno vykládat tak, že jde o nároky, o nichž dosud rozhodnuto nebylo. Uvedené ustanovení nedopadá však na nároky, o nichž již rozhodnuto bylo, ať již soudem nebo Státním úřadem sociálního zabezpečení podle § 8 zákona č. 150/1961 Sb. Jestliže o těchto nárocích již rozhodnuto bylo, nelze použít ustanovení zákona č. 30/1965 Sb.

V daném případě bylo o nároku žalobce na náhradu ucházejícího výdělků již pravomocně rozhodnuto rozsudkem lidového soudu civilního v Ostravě, přičemž žalovanému bylo uloženo plnění v budoucnu splatných dávek. Mohl se proto žalobce podle § 163 odst. 1 o. s. ř. domáhat pouze změny tohoto rozsudku s poukazem na to, že se podstatně změny okolnosti, které byly rozhodné pro výši a trvání přisouzené renty, přičemž podstatná změna spočívala v tom, že žalobce namísto invalidního důchodu dostával od 16. 2. 1964 jen částečný invalidní důchod, a ovšem také v tom, že navázal nový pracovní poměr, z něhož mu plynul výdělek. Při změně rozsudku podle § 163 odst. 1 o. s. ř. nemůže soud již přezkoumávat správnost původního rozsudku, nýbrž musí se jen zabývat otázkou, zda se podstatně změny okolnosti, které jsou rozhodující pro výši a další trvání již přisouzených opětvujících se splátek a jak se tato změna projeví při nové úpravě rozsahu nároku na náhradu za ztrátu na budoucím výdělků.

Krajský soud v Ostravě proto právem zastavil řízení podle § 104 ve spojení s § 159 odst. 3 o. s. ř., pokud jde o nároky vzniklé do dne odnětí invalidního a přiznání částečného invalidního důchodu. Od této změny, tj. od 16. 2. 1964, bylo třeba posoudit, jaký vliv tato změna měla na povinnost žalovaného platit žalobci měsíční rentu Kčs 208,50. Přitom ovšem soud již nemohl zkoumat, zda tato renta byla přiznána právem a ve správné výši, neboť šlo o věc, o které již bylo pravomocně rozhodnuto.

Pokud krajský soud v Ostravě vycházel z jiného právního názoru, porušil zákon v ustanovení § 28 odst. 1 zák. č. 30/1965 Sb. a § 163 odst. 1 o. s. ř. krajský soud však pochybil také v tom, že ve svém rozsudku nevyjádřil, že jde o změnu rozsudku lidového soudu civilního v Ostravě ze dne 24. 4. 1959 č. j. 9 C 115/58-46. Vyhovuje-li soud návrhu na změnu rozsudku podle § 163 odst. 1 o. s. ř., musí ve výroku rozsudku vyjádřit, že jde o změnu původního rozhodnutí, aby nedošlo k tomu, že by existovaly dva tituly pro výkon rozhodnutí. Je tedy třeba ve výroku rozsudku vyjádřit, že povinnost stanovená původním rozhodnutím se mění nebo zrušuje.

Protože krajský soud takto nepostupoval, porušil zákon v ustanovení § 157 a § 163 odst. 1 o. s. ř.